

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Z. o. S. z. z. , L., M., B.** IČO: X, zastúpenej **JUDr. J. H.**, advokátkou, so sídlom Č., proti žalovanému **Krajskému pozemkovému úradu v Bratislave**, so sídlom Trenčianska 55, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 354/209/09/2010 z 12. marca 2010, **o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov**, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 03. augusta 2010, č. k. 4S/199/2010-23, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 03. augusta 2010, č. k. 4S/199/2010-23 **m e n í** tak, že žalobkyni **priznáva oslobodenie od súdnych poplatkov.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením žalobkyni nepriznal oslobodenie od súdneho poplatku. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobkyňa podala žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 354/209/09/2010 z 12. marca 2010 a súčasne požiadala súd o priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov. Žalobkyni bola doručená 28. júna 2010 výzva súdu na preukázanie jej majetkových pomerov, avšak do rozhodnutia súdu požadované doklady nedoručila.

Krajský súd poukázal na ustanovenie § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a uviedol, že jedným z druhov trov konania, ktoré musí účastník znášať, sú aj súdne poplatky. Súd môže priznať účastníkovi oslobodenie od súdnych poplatkov, pričom vychádza z jeho pomerov a zároveň nemôže ísť o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Napriek tomu, že žalobkyňa požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov a bola súdom vyzvaná na preukázanie svojich pomerov, posúdenie ktorých je jedným z predpokladov na priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov, túto povinnosť si v stanovenej lehote ani do rozhodnutia súdu nespĺnila. Keďže súdu neboli známe žiadne skutočnosti týkajúce žalobkyne, na základe ktorých by posúdil dôvodnosť priznania oslobodenia od súdneho poplatku, musel návrh zamietnuť.

Žalobkyňa v podaní, ktoré bolo podané na poštu 18. augusta 2010, t. j. v rámci zákonnej odvolacej lehoty uviedla, že podľa ustanovenia § 41 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov nemusí podávať daňové priznanie. Nevlastní žiaden hnutel'ny ani nehnuteľný majetok a nemá žiadnu majetkovú účasť v iných spoločnostiach. Jej jediným majetkom je vkladná knižka so sumou 230,07 eura, pričom tieto prostriedky získala z členských príspevkov a slúžia na zabezpečenie činnosti organizácie (schôdzky, prednášky, zaplatenie miestnosti a podobne). Svoje tvrdenia doložila vkladnou knižkou, revíznou správou žalobkyne za rok 2009 a peňažným a účtovným denníkom a na oslobodení od súdnych poplatkov trvala.

Keďže prvostupňový súd posúdiac v zmysle § 41 ods. 2 OSP podanie žalobkyne ako odvolanie, tomuto v rámci autoremedúry nevyhoviel (okrem iného aj z dôvodu nedostatku jej procesnej spôsobilosti), Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) stotožniac sa posúdením podania žalobkyne z 13. augusta 2010 ako odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), bez nariadenia pojednávania (§ 250 ods. 2 OSP) a po tom, čo preskúmal spôsobilosť žalobkyne byť účastníkom konania včítane jej spôsobilosti procesnej (§ 19 a § 20 OSP) dospel záveru, že žiadosti žalobkyne o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov je možné v danom prípade vyhovieť.

Žalobou sa žalobkyňa domáha preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 354/209/09/2010 zo dňa 12. marca 2010, ktorým zamietol jej odvolanie a potvrdil rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Bratislave č. 5219/09/718/09-MSO

zo dňa 01. októbra 2009, ktorým zastavil správne konanie o návrhu na začatie konania o užívaní pozemkov v zriadených z. a vyporiadaní vlastníctva k nim.

V správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (piata časť, prvá hlava, § 244 ods. 1 OSP).

Pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto piatej časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona (§ 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Podľa § 138 ods. 1 OSP na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú, a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v postavení odvolacieho súdu rozhoduje na základe podaného odvolania o napadnutom rozhodnutí a v zmysle § 211 ods. 2 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), je povinný aplikovať ustanovenie § 154 OSP v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), v zmysle ktorých je ako pre rozsudok tak aj pre uznesenie rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov súd prihliada k majetkovým a sociálnym pomerom žalobcu, ktoré musí vierohodným spôsobom preukázať, výške súdneho poplatku a povahe spoplatňovaného úkonu.

Rozhodnutie o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov musí zodpovedať tomu, aby účastníkovi nebolo len pre jeho majetkové a sociálne pomery znemožnené uplatňovať alebo brániť svoje právo. Pomermi účastníka sú najmä pomery majetkové (ak je žiadateľom fyzická osoba, tak aj rodinné, sociálne a zdravotné), ktoré nie sú len dočasnej alebo prechodnej povahy, a odôvodňujú záver, že poplatník nemôže (celkom alebo sčasti) splniť poplatkovú povinnosť alebo že jej splnenie súd nemôže od neho spravodlivo žiadať.

Pre posúdenie dôvodnosti žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov je súčasne rozhodujúce, či účastník svojvoľne alebo zrejme bezúspešne uplatňuje alebo bráni svoje práva.

Z obsahu spisu vyplýva, že v čase vyhlásenia rozhodnutia najvyššieho súdu bol návrh žalobkyne na oslobodenie od súdneho poplatku bez väd. Žalobkyňa je združením občanov podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, z ktorých väčšinu tvoria dôchodcovia, ktorí hospodária na pozemkoch v z. a jediným príjmom združenia sú peňažné prostriedky v sume 230,07 eura získané z členských príspevkov. S ohľadom tiež na predmet konania v ktorom žalobkyňa musí byť právne zastúpená podľa § 250a OSP ako aj na výšku súdneho poplatku za žalobu 66,- eur Najvyšší súd Slovenskej republiky bol toho názoru, že žalobkyni možno priznať oslobodenie od súdnych poplatkov, nakoľko sa nachádza pre ňu v tiaživej situácii, ktorá by jej bránila a znemožnila uplatňovať nárok voči žalovanému, ak by musela zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave podľa § 220 OSP zmenil a žalobkyni priznal v súlade s § 138 ods. 1 veta prvá OSP oslobodenie od súdnych poplatkov celkom.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. októbra 2010

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková